

Protokół

18. posiedzenia, I. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. stycznia 1896.

Początek posiedzenia o godzinie 10. minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Mieczysław Urbański Zdzisław Tarnowski.

Obeonych posłów 135.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szesnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół siedemnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski czyta spis petycji, wniesionych po dzień 29. stycznia br., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji prawniczej, L. s.: 1314.

Komisji gminnej, L. s.: 1316.

Wydziałowi krajowemu, L. s.: 1315, 1317, 1319, 1320, 1324, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331

Komisji podatkowej, L. s. 1318.

Komisji petycyjnej, L. s.: 1320, 1323.

Komisji gospodarstwa kraj., L. s.: 1322, 1335.

Komisji szkolnej, L. s.: 1325, 1326.

Po odczytaniu petycji L. s. 1335, obywateli dworskich i gmin: Filipowice, Stróż, Wesołów górny i dolny, Lustawice, Wróblowice i Janowice o obwałowanie prawego brzegu Dunajca od Filipowic do ujścia Lubinki do Dunajca, przemawia p. Męciński, popierając tę petycję i wnosi o przekazanie tej petycji komisji gospodarstwa kraj. z poleceniem, ażeby jeszcze w bieżącej sesyi przedłożyła Sejmowi sprawozdanie.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonej interpelacyi i wniosku.

Sekretarz p. Zdzisław Tarnowski czyta następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego.

Gminy Winniki i Weinbergen, w powiecie lwowskim, z domami wzdłuż drogi państwowej Lwowsko-Złoczowskiej stojącymi, stanowią jedną gminę katastralną, a tem samem według brzmienia §. 10. ustawy o mytach skarbowych z 26. sierpnia 1891 nr. 140 Dz. u. p. stanowią razem jeden tylko okręg mytniczy.

W paragrafie 9. powołanej ustawy zawarte jest postanowienie, iż w każdym okręgu mytniczym roгатki stawiać należy ile możności tam, gdzie się domy kończą, zaś według §. 14 na roгатce wolno pobierać myto drogowe tylko za drogę długości 8 klm.

W Winnikach ustanowiono jednakowoż od niedawna roгатkę, na której pobierane jest myto za drogę, wynoszącą mało co nad sześć kilometrów i w samym środku szeregu ciągnących się wzdłuż drogi domów dwu osad, które stanowią ten okręg mytniczy (Winniki Weinbergen).

Dla mieszkańców miejscowych jest wybór miejsca na roгатkę spowodowany wyłącznie względami fiskalnymi powodem ustawicznego utrapienia, gdy za każdym przejazdem muszą opłacać myto na stojącej w pośrodku wsi roгатce. A gdy najusilniejsze ich zabiegi o usunięcie tej zapory nie odnoszą skutku, podpisani mają zaszyć zapytać:

Czy c. k. Rząd byłby skłonnym roгатkę na drodze państwowej Lwowsko-Złoczowskiej posunąć o tyle, ażeby myto na tej pierwszej po za Lwowem stacji mytniczej pobierane było za ośm kilometrów, nie zaś wbrew prawu, za krótszą przestrzeń i w pośrodku osady?

Lwów dnia 27. stycznia 1896.

T. Merunowicz.

Abrahamowicz, Weigel, Romanowicz, Klemensiewicz, Szczepanowski, Michalski, Dr. Jakliński, Rayski, Pohorecki, L. Wiśniewski, Vayhinger, Rotter, Dworski, Jahl.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski czyta następujący wniosek:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki Rząd:

aby w jak najkrótszym czasie postarał się w drodze konstytucyjnej o powściągnięcie szkodliwej działalności dzisiejszych giełd zbożowych i zabezpieczenie rolników od skutków tychże.

Lwów dnia 30. stycznia 1896.

Wnioskodawca
Wojeiech Dzieducki.

Sala, Koziobrodzki, Jakliński, Karol Czecz, Zamoyski, Wiśniewski, Zdzisław Obertyński, Fruchtman, Emil Torosiewicz, Niezabitowski, Borkowski, Mikołaj Torosiewicz, Pogonowski, Stecki, Krański, Urbański, Karol Dzieduszycki, Szeptycki, Gniewosz, Szczepanowski, Rudrof, Bielański, Theodorowicz, Gustaw Romer, Stanisław Smolka, Gorayski, Dworski, Jahl, Gnoiński, Kostheim, A. Skrzyński, Osuchowski, Siemiginowski, Artur Cielecki, Stanisław Dzieduszycki, Vivien, Sozański, Władysław Czaykowski, Michałowski, Schnell, Scipio, Słonecki, Paszkowski, Korytowski, Trzeciecki, Merunowicz, Brunicki, Horodyski, Zdzisław Skrzyński.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku zamieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Przemawia pod względem formalnym p. Adam Skrzyński, prosząc Wydział kra-

jowy i JE. Marszałka krajowego, ażeby jeszcze w bieżącej sesji przedłożone zostało Sejmowi sprawozdanie o wyborze posła z mniejszej posiadłości pow. Gorlickiego.

Przemawia członek Wydziału kraj. p. Chamiec, odpowiadając imieniem Wydziału krajowego, że skoro Namiestnictwo nadeszłe akta przeprowadzonego dochodzenia w tej sprawie, nie omieszka Wydział krajowy zarządzić, aby sprawa była jak najszybciej zbadaną i Sejmowi przedłożoną.

Marszałek oznajmia, iż skoro otrzyma od Wydziału krajowego sprawozdanie z wnioskiem w tym przedmiocie, zamieści to sprawozdanie na porządku dziennym jednego z posiedzeń bieżącej sesji.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy dla gminy miasta Białej o obowiązku właścicieli domów do pobudowania kanałów domowych, połączenia ich z kanałami miejskimi i uiszczenie na cele gminne taksy za to połączenie.

Sprawozdanie p. Wereszczyński uwolniony od czytania tego sprawozdania, wnosi przekazanie tego przedmiotu komisji gminnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Pohoreckiego w sprawie utworzenia Izby handlowej w Tarnopolu.

Przemawia p. Pohorecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi, aby wniosek jego przekazano komisji administracyjnej, z poleceniem, aby jeszcze w bieżącej sesji przedłożyła Sejmowi sprawozdanie.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Czaykowskiego w sprawie organizacji Sądów pokoju.

Przemawia p. Czaykowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy łowieckiej.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

C. Dalsze przepisy policyi łowieckiej.

§. 38. Bez zezwolenia uprawnionego do polowania nie wolno nikomu chodzić ze strzelbą po okręgu polowania z wyjątkiem osób, ze stanowiska urzędowego do tego upoważnionych.

Kto wbrew temu zakazowi spotkany zostanie przez strażnika łowieckiego ze strzelbą na obszarze polowania, po za drogami służącymi za publiczną komunikację, winien jest na żądanie tegoż oddać mu strzelbę, którą strażnik łowiecki obowiązany natychmiast złożyć w politycznej Władzy powiatowej.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc poprawkę, aby ustęp drugi §. 38. opiewał jak następuje:

Posiadacz polowania, lub jego strażnik uprawniony jest od każdego, kogo spotka ze strzelbą na obszarze polowania po za drogami do publicznej komunikacji służącymi, odebrać strzelbę, którą natychmiast oddać ma politycznej władzy powiatowej.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Żardecki, wnosząc, aby w ustępie pierwszym §. 38 dodać na końcu po słowie: „upoważnionych“ słowa: „i tych osób, które z §. 47 lit. b) uprawnione zostaną do chodzenia z bronią i w rozmiarze tamże oznaczonym“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca, sprzeciwiając się poprawce p. Pohoreckiego, a przyjmując poprawkę p. Żardeckiego.

Izba uchwała ustęp pierwszy §. 38 w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Następnie odrzuca Izba poprawkę p. Pohoreckiego do drugiego ustępu §. 38.

Izba uchwała drugi ustęp §-fu 38 w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Wreszcie uchwała Izba dodatek p. Żardeckiego do ustępu pierwszego §. 38.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 39. W czasie od wiosny aż do ukończenia żniw, nie wolno bez zezwolenia właściciela po polach zasianych lub zasadzonych ani polować, ani psami tropić zwierzyny i ptactwa.

Z pod tego zakazu wyjęte są pola obsiane moharem, dalej zasadzone ziemniakami, albo w rzędowy sposób burakami, lub innymi w dalekich odstępach uprawianymi ziemiopłodami.

W czasie wyjątkowo mokrym, nie wolno na polach obsianych polować konno lub z nagonką nawet w jesień i zimie.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc poprawkę, aby w drugim ustępie, trzecim

wierszu zamiast słowa: „w dalekich“, zamieścić słowa: „wolne przejście dozwolających“.

Izba nie popiera tej poprawki.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 39 w brzmieniu powyższem przez komisję zaproponowanem.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§ 40. W najbliższem otoczeniu zabudowań można wprawdzie tropić i ścigać zwierzynę, nie wolno jednak do niej strzelać.

Również nie wolno bez zezwolenia właściciela, podczas polowania wchodzić do ogrodów znajdujących się w pobliżu domów i zabudowań gospodarskich, jeżeli te są ogrodzone lub w inny sposób odgraniczone.

Przemawia p. Żardecki wnosząc, aby w ustępie pierwszym §. 40 słowa: „można wprawdzie tropić i ścigać zwierzynę, nie wolno jednak do niej strzelać“, zastąpić słowami: „nie wolno tropić i ścigać zwierzyny, ani do niej strzelać“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc, aby w ostatnim wierszu §. 40. wykreślić słowa: „w inny sposób odgraniczone“.

Izba nie popiera tej poprawki.

Przemawia p. Romer, wnosząc poprawkę, aby w wierszu trzecim i czwartym §. 40 słowa „podczas polowania“ zastąpić słowami: „przy wykonywaniu prawa polowania“.

Izba popiera tę poprawkę.

P. Średniawski zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Pod względem formalnym przemawia Marszałek.

Pod względem formalnym przemawia p. Stanisław Dzieduszycki.

Pod względem formalnym przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała pierwszy ustęp §. 40 według wniosku komisji z poprawką p. Żardeckiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu drugi ustęp §. 40 według wniosku komisji z poprawką p. Romera, którą sprawozdawca przyjął.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 41. Zakazem jest polować przez cały dzień w niedzielę i w święta uroczyste.

Przemawia p. Abrahamowicz wnosząc aby §. 41 opiewał jak następuje:

Zakazaniem jest polować w niedzielę, w święta zaś uroczyste wolno polować dopiero po nabożeństwie przedpołudniowem.

Przemawia p. Karatnicki, popierając poprawkę p. Abrahamowicza.

Przemawia J. E. ks. Kardynał Sembratowicz, oświadczając się za §. 41. według stylizacji komisji.

P. Abrahamowicz cofa swoją poprawkę

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Stanisław Dzieduszycki.

Marszałek przerywa mowcy, oświadczając, że widocznie istnieje nie porozumienie — nikt bowiem nie atakował wniosku J. E. ks. Kardynała Sembratowicza.

Przemawia p. Olpiński, wnosząc aby §. 41 opuścić słowa: „przez cały dzień“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca godząc się na poprawkę p. Olpińskiego.

Izba uchwała §. 41 w brzmieniu przez komisję zaproponowanem, z poprawką p. Olpińskiego.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 42. Do chwytania zwierząt łownych nie wolno zastawiać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, tudzież zakładać trutek. Nie wolno użytkującemu z polowania ścigać zwierzyny, która na jego obszarze zraniona, przeszła do obcego obszaru.

Izba uchwała bez rozprawy § 42 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 43. Włóczące się psy, tudzież koty po polach i lesie mogą być przez uprawnionego do polowania lub jego służbę łowiecką zabijane, lecz nie w bliższem oddaleniu jak na 300 metrów od domu mieszkalnego.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc, aby z §. 43. wykreślić słowa: „lecz nie w bliższem oddaleniu jak na 300 metrów od domu mieszkalnego“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Żardecki.

Przemawia po zamknięciu rozprawy sprawozdawca.

Izba uchwała §. 43 w powyższem brzmieniu, zaproponowanem przez komisję głosując nad ustępem od słowa: „Włóczące“ aż do „zabijane“, a oddzielnie nad resztą od słowa: „lecz“ od słowa: „mieszkalnego“.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 44. Na zarządców lasowych, strażę leśne, właścicieli samoistnych obszarów myśliwskich, dzierżawców polowań, strzelców łowieckich, wkłada się obowiązek tępienia

w każdej porze drapieżnej i szkodliwej zwierzyny, oraz szkodliwego ptactwa w swoich obszarach.

Izba bez rozprawy uchwała §. 44 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta :

§. 45. Dziki i zwierzęta groźne dla osobistego bezpieczeństwa, oraz dla bezpieczeństwa inwentarzy gospodarskich, trzymać wolno tylko w zwierzyńcach zabezpieczonych zupełnie przeciw wydosłaniu się stamtąd na zewnątrz.

Przemawia p. Potoczek, wnosząc, aby w §. 45 wierszu pierwszym po słowie „dziki“ dodać słowo: „lisy“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba popiera tę poprawkę.

Izba uchwała §. 45 w brzmieniu powyższem, przez komisję zaproponowanem, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Potoczka.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz prosi o omyłkę druku, iż w wierszu drugim po słowach „chwycić“, należy dodać „przez to je.“

Sprawozdawca czyta :

§. 46. Zwierzęta uznane za szkodliwe jakoto: niedźwiedzie, wilki, rysie, żbiki i dziki może każdy zabijać, chwycić i przez to je nabywać, nie wolno jednak nikomu bez zezwolenia uprawnionego do polowania na cudzym gruncie zwierząt szkodliwych śledzić.

Zwierzęta następujące jako to : lisy, kuny leśne i domowe, tchórze i łasice, wiewiórki, chomiki, wydry, wszelkie gatunki orłów, sokół białozór, sokół wędrowny, roróg, kobuz, drzemlik, kania wielka, kania czarna, jastrząb, krogulec, błotniak (rybołówka trzcinnik) czapla siwa, mewa siwa, puchacz, dzierzba, sroka, kruk i gawron mogą być wewnątrz okręgu polowania przez

uprawnionego do polowania, na własnym gruncie przez właściciela gruntu, wreszcie na miejscach stanowiących dobro publiczne przez każdego chwytane albo zabijane i zabierane. Do chwytania i zabijania szkodliwej zwierzyny, z wyjątkiem niedźwiedzia nie wolno używać żelazek, łapek i innych przyrządów samochwytnych, z wyjątkiem wypadku w §. 50 przewidzianego.

Nadto z pomiędzy zwierzyny łownej może właściciel gruntu zabijać zapadłe na gruncie w stadach dzikie gęsi i kaczki, które się wówczas stają jego własnością.

O ile uprawnionemu do rybołówstwa służą dalej idące prawa, osądzić należy według przepisów o rybołówstwie na wodach śródlądowych.

Przemawia p. Potoczek, wnosząc, aby w drugim wierszu §. 46, po słowie „rysie“, dodać słowo: „lisy“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Okuniewski, wnosząc, aby w §. 46. zwrócić napowrót do komisji.

Przemawia p. Rey, wnosząc, aby w ustępie drugim, wierszu trzecim od dołu, po słowie: „niedźwiedzia“, dodać: „i dzika.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc, aby w ustępie drugim, wierszu drugim, po słowie: „gruncie“ dodać: „obsianym.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Stadnicki, wnosząc aby tak w §. 46, jak i następny §. 47. odesłać napowrót do komisji.

Izba popiera tę poprawkę.

Izba uchwała następnie powyższy wniosek p. Stadnickiego.

Pod względem formalnym przemawia p. Okuniewski, prosząc Marszałka, aby nad §. 47 otworzył rozprawę, dla zgłoszenia poprawek

Marszałek otwiera rozprawę nad §. 47. który według wniosku komisji opiewa.

§. 47. W okolicach, gdzie dziki wyrządzają znaczne szkody w ziemiopłodach, a uprawnieni do polowania, obowiązkuwki tępienia ich zadość nie czynią, ma polityczna Władza powiatowa na doniesienie poszkodowanych:

a) uznać odpowiedzialnymi za tego rodzaju szkody tych właścicieli i dzierżawców polowania, którym udowodnionem będzie, że dziki na swoich obszarach hodują;

b) udzielić osobom, ze strony których nadużycia obawiać się nie potrzeba, po zasięgnięciu co do nich opinii Wydziału Rady powiatowej, nawet bez zgody uprawnionego do polowania, na pewien czas bezpłatne certyfikaty myśliwskie, z dozwoleń tępienia z broni palnej dzików lub innej szkodliwej zwierzyny (§. 46) w obrębie ściśle oznaczonego obszaru, który nie może przekraczać granic okręgu gminnego polowania.

O wydaniu bezpłatnych certyfikatów, zawiadomi jednocześnie Władza polityczna powiatowa tak uprawnionego do polowania, jakoteż i miejscowe władze policyjne.

P. Kulczycki stawia poprawkę do §. 47 a, domagając się aby ten ustęp opiewał:

a) uznać odpowiedzialnymi za tego rodzaju szkody tych właścicieli i dzierżawców polowania, którzy obowiązkuwki tępienia zadość nie czynią.

Przemawia p. Żardecki, popierając poprawkę p. Kulczyckiego.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 48. Polityczna Władza powiatowa ma także prawo i obowiązek w razie potrzeby na pewien krótki i ściśle ograniczony czas zarządzić pod swoim nadzorem tępienie drapieżnych i szkodliwych zwierząt, a zarazem oznaczyć czas i sposób tępienia

Jeżeli w tym celu zarządzone będą publiczne obławy, polityczna Władza powiatowa, zawiadomi o tem uprawnionych do polowania i zaprosi do udziału w nich strzelców nie posiadających nawet kart ani certyfikatów myśliwskich.

Mieszkańcy gmin, w interesie których publiczna obława zarządzoną została, mają obowiązek na wezwanie Władzy dostarczyć bezpłatnie nagonki w odpowiedniej ilości.

Izba uchwała bez rozprawy §. 48. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 49. Przy tego rodzaju obławach nie wolno nikomu zabijać innej zwierzyny prócz tej, dla wytępienia której została obława zarządzoną.

Ubita w ten sposób zwierzyna sprzedana będzie przez Władzę zarządzającą obławę, w drodze publicznej licytacji, a kwotę uzyskaną ze sprzedaży należy wręczyć Wydziałowi powiatowemu na korzyść funduszu ubogich odnośnej gminy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 49. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 50. Do tępienia zwierząt uznanych w §. 46. alin. 1. za szkodliwe, może uprawniony do polowania używać żelazek, łapek i innych przyrządów samoczynnych, jednakże z zachowaniem wszelkiej ostrożności, aby ztąd nie powstało niebezpieczeństwo dla ludzi i zwierząt pożytecznych.

Dlatego też powinien ustawić znaki, które bez trudności spostrzedz i rozpoznać można.

Przemawia p. Karatnicki, wnosząc, aby paragraf ten zwrócić napowrot komisji.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca godząc się na odesłanie tego paragrafu do komisji.

Izba uchwała odesłać § 50. do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

III. O szkodach wyrządzonych przez polowanie i przez zwierzynę.

A. O obowiązkach odszkodowania.

§. 51. Uprawniony do wykonywania polowania ma obowiązek wynagrodzić według przepisów niniejszej ustawy:

a) szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu polowania przez niego samego, jego personal łowiecki, gości myśliwych i przez psy tych osób;

b) szkodę wyrządzoną w jego okręgu polowania przez zwierzęta łowne na gruncie i w niezebranych jeszcze plonach, z wyjątkiem szkód wyrządzonych przez stada zapadłych dzikich gęsi i kaczek;

c) szkodę wyrządzoną przez dziki w myśl §. 47 lit. a) niniejszej ustawy.

Jeżeli prawo do wykonywania polowania służy więcej osobom, odpowiadają one solidarnie za szkody wyrządzone przez polowanie i przez zwierzynę.

Przemawia p. Stadnicki, wnosząc, aby z uchwaleniem §. 51. wstrzymać się, aż do chwili, gdy komisja przedłoży sprawozdanie §§. 46 i 47.

Izba popiera tę poprawkę.

Sprawozdawca proponuje, aby §. 51. przyjąć z wyjątkiem ustępu c).

P. Stadnicki zgadza się na to.

Izba uchwała § 51. w brzmieniu powyższym z wyjątkiem ustępu c), który odesłany zostaje do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 52. Za szkody wyrządzone przez wszelkiego rodzaju hodowaną zwierzynę, która się wydostanie ze zwierzynców zamkniętych, odpowiedzialni są ich posiadacze.

Izba uchwała §. 52 w brzmieniu powyżej podanem, bez rozprawy.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 53. Każdy posiadacz gruntu ma prawo zabezpieczyć swoje grunta przeciw wdzieraniu się zwierzyny; poczynione jednak w tym celu urządzenia nie mogą być przysposobione do łapania zwierzyny.

Wolno również każdemu odstraszać i odpędzać zwierzynę od swoich gruntów przez urządzenie straszydeł, ogni nocnych, i t. p. Gdyby zaś wskutek takiej obrony zwierzę zraniło się lub zginęło, to uprawniony do polowania nie może domagać się odszkodowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 53 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 54. Także uprawniony do polowania może cudze grunta w obrębie swego okręgu polowania leżące, ubezpieczać od szkód przez zwierzynę wyrządzanych, zapomocą ogrodzeń i innych środków ostrożności, jednak w taki sposób, aby ubezpieczenie to nie przeszkadzało posiadaczom w prowadzeniu gospodarstwa.

Pomimo to uprawniony do polowania odpowiada za szkodę, jeżeli nie dowiedzie, że cel tych urządzeń z winy poszkodowanego został udaremiony.

Izba uchwała bez rozprawy §. 54 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 55. Szkody wyrządzone przez zwierzynę w sadach, ogrodach warzywnych i ozdobnych, w szkółkach drzew, wreszcie na stojących pojedynczo młodych drzewkach, mają być tylko wtedy wynagradzane, jeżeli się okaże, że szkoda nastąpiła mimo, że dla ochrony uszkodzonych przedmiotów, właściciel poczynił takie urządzenia, które wśród zwykłych okoliczności szkodzie rzeczonyj zapobiedz są w stanie. Wzbronienie wstępu na grunta wskazane w ust. 2. §. 40 uważane być ma za zrzeczenie się wynagrodzenia szkody, która na tych gruntach przez polowanie lub przez zwierzynę wyrządzoną być może.

Przemawia p. Zardecki, wnosząc, aby w §. 55, wierszu trzecim, po słowach: „mają być“ dodać: „przez uprawnionego do polowania wynagrodzone,“ a natomiast należy wykreślić cały dalszy ustęp od słów: „tylko wtedy“ aż do: „być może.“

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Zardeckiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 55. w brzmieniu powyższem przez komisję zaproponowauem.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta

§. 56. Jeżeli szkody przez polowanie lub zwierzynę wyrządzone zostały w zbożu i innych ziemiopłodach, których zupełną wartość dopiero w czasie żniwa można ocenić, to ma być oszacowanie tej szkody i oznaczenie wynagrodzenia odłożone do czasu, gdy plony już dojrzały.

Przemawia p. Kramarczyk, wnosząc aby ten paragraf odesłać napowrót do komisji, a gdyby ten wniosek upadł, stawia poprawkę do §. 56 aby tenże, opiewał:

„Wszelkie szkody wyrządzone w ziemiopłodach przez zwierzynę łowną mają być w krótkiej drodze oszacowane i wynagrodzone.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Michałowski.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca, oświadczając się za odesłaniem §. 56 do komisji.

Izba uchwała odesłanie §. 56 do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 57. Przy ocenianiu wszelkiej szkody w ziemiopłodach zrzędzonej przez polowanie i zwierzynę, należy przyjąć w rachunek tylko rzeczywistą stratę po potrąceniu kosztów, jakieby poszkodowany jeszcze ponieść musiał aż do zebrania plonów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 57. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

B. Postępowanie.

§. 58. Powiatowe Władze polityczne rozstrzygają w pierwszej instancyi wszelkie skargi o wynagrodzenie szkód, wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę.

Izba uchwała §. 58. bez rozprawy w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 59. Poszkodowany winien w czasie, w którym szkoda może być jeszcze dostrzeżona i oceniona, zgłosić przez naczelnika gminy szkodę u uprawnionego do polowania lub tegoż zastępcy, z wezwaniem o zgodne załatwienie sprawy. Gdyby ugoda w ciągu 8 dni nie nastąpiła, ma poszkodowany w ciągu dalszych 8 dni pod rygorem utraty prawa do odszkodowania, z zastrzeżeniem postanowień określonych w §. 64. wniesić zażalenie do politycznej Władzy po-

wiatowej o wynagrodzenie szkody, oznaczając w przybliżeniu swoją pretensję.

W wypadkach określonych w §. 56. nie jest wymagane liczebne oznaczenie wysokości żądanego odszkodowania, lecz może to nastąpić dopiero w dodatkowym podaniu według §. 63. wnieść się mającym.

Sprawozdawca wnosi, aby §. 59. zwrócić napowrót do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy odesłać tego paragrafu do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 60. Polityczna Władza powiatowa przeprowadzić ma w terminie do dnia 14 potrzebne dochodzenia na miejscu z przybraniem stron, których nieobecność jednak nie wstrzymuje przedsięwzięcia czynności urzędowej, jakoteż wyznaczonego przez Władzę znawcy. W ważniejszych i trudniejszych wypadkach może polityczna Władza powiatowa podejmując te dochodzenia przybrać dwóch znawców.

Jako znawców użyć można tylko bezstronnych i nieposzlakowanych ludzi fachowych, od których należy odebrać przysięgę albo raz na zawsze, albo w każdym poszczególnym wypadku na sumienne wypełnienie obowiązków.

Przemawia p. Żardecki, wnosząc aby w ustępie pierwszym wierszu czwartym, słowo: „wyznaczonego“ zastąpić słowem „wyznaczonych“, w wierszu piątym słowo: „znawcy“ zastąpić słowem „znawców“, a dalszy ustęp od słów: „W ważniejszych“ do „znawców“ wykreślić.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Pohorecki, wnosząc, aby §. 60 i następny 61 odesłać do komisji.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Pohoreckiego.

Izba odrzuca następnie pierwszą część ustępu pierwszego §. 60. według wniosku p. Żardeckiego, a następnie w oddzielnym głosowaniu przyjmuje w całości §. 60. w brzmieniu przez komisję zaproponowanym.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 61. Przy komisyjnym dochodzeniu ma prowadzący czynność urzędową usiłować przede wszystkim ugodę między stronami, którą należy objąć także kosztą postępowania. Jeżeli to usiłowanie skutku nie odniesie, powinien naprzód oświadczyć się znawca:

1) czy uszkodzenie nastąpiło rzeczywiście przez zwierzynę, względnie przy wykonywaniu polowania; następnie zaś

2) o ile podania stron względem okoliczności wpływających według §§. 55. do 57. na pretensję o odszkodowanie, ze stanowiska fachowego są uzasadnione.

Izba uchwała bez rozprawy §. 61. w brzmieniu powyższem.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 62. W tych wypadkach w których wysokość szkody może być zaraz w sposób stanowczy i pewny stwierdzoną, oświadczyć się znawca bezzwłocznie także co do wysokości szkody wyrządzonej przez polowanie lub zwierzynę, poczem Władza polityczna orzec ma o odszkodowaniu.

Sprawozdawca wnosi, aby paragraf ten zwrócono napowrót do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy odesłać §. 62 do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 63. W owych zaś wypadkach, gdzie zdaniem znawcy dla słusznego oszacowania szkody wyczekiwać trzeba czasu żniw, zawiadomi polityczna Władza powiatowa po-

szkodowanego, że ma wcześniej podać powtórnie o podjęcie drugich oględzin urzędowych i to jeszcze przed rozpoczęciem żniwa, inaczej; bowiem gaśnie pretensya o odszkodowanie. Na takie podanie ma polityczna Władza powiatowa przedsięwziąć ponowne oględziny z przybraniem stron i — o ile to możliwe, pierwotnie użytego znawcy, zaś w razie niemożności, innego według postanowień §. 60. powołać się mającego.

Sprawozdawca oświadcza się za odesłaniem tego paragrafu do komisji.

P. Żardecki zgłasza poprawkę, aby §. 63. opiewał jak następuje:

W owych zaś wypadkach, gdzie zdaniem znawców dla słusznego oszacowania szkody wyczekiwać trzeba czasu żniw podjęcie polityczna Władza powiatowa powtórnie oględziny urzędowe i to jeszcze przed rozpoczęciem żniwa z przybraniem stron i — o ile to możliwe, pierwotnie użytych znawców zaś w razie niemożności, innych według postanowień §. 60. powołać się mających.

Izba uchwała §. 63. zwrócić napowrót do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 64. Dochodzenia i usiłowania ugody przekazane w myśl poprzednich postanowień politycznej Władzy powiatowej co do szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę, mogą być przez nią od wypadku do wypadku albo raz na zawsze aż do odwołania poruczone naczelnikowi gminy (przełożonemu obszarowi dworskiego). W tym wypadku wyznaczy równocześnie polityczna Władza powiatowa po wysłuchaniu Reprezentacji gminy (przełożonego obszaru dworskiego) i uprawnionego do polowania, dwóch znawców (§. 60) którzy mają być zaprzysiężeni raz na zawsze.

Jeżeli nastąpi delegacja naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego)

raz na zawsze, należy to z podaniem nazwisk znawców, ogłosić w sposób w miejscu używany i podać do wiadomości uprawnionego do polowania.

Po wydaniu takiego ogłoszenia mają być pretensje o zwrot szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych w sposób określony w §. 59. wnoszone bezpośrednio do delegowanego naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego), również jak i w wypadku §. 63. żądania o przedsięwzięcie powtórnych oględzin.

Tenże naczelnik gminy (przełożony obszarowi dworskiego) winien o każdej u niego wniesionej pretensji o odszkodowanie jako też o każdym żądaniu przedsięwzięcia powtórnych oględzin, zawiadomić natychmiast polityczną Władzę powiatową i przedsięwziąć na miejscu potrzebne dochodzenia z przybraniem jednego, lub w wypadkach ważniejszych i trudniejszych, obydwóch ustanowionych znawców jako też podjąć określone usiłowania ugodowe.

Do tych dochodzeń i usiłowań ugodowych, również do interwencji stron i znawców mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§. 60—63.

Jeżeli szkoda dotyczy naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego), tegoż żony, albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych, winien tenże naczelnik gminy (przełożony obszarowi dworskiego) zawiadomić bezzwłocznie Władzę polityczną powiatową, która albo załatwi sprawę w myśl poprzednich postanowień albo też wyznaczy inną delegację do przeprowadzenia tej sprawy.

Sprawozdawca wznosi, aby paragraf ten zwrócono napowrót do komisji.

Izba uchwała bez rozprawy odesłać §. 64 do komisji.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 65. Jeżeli ugoda (§§. 61, 63) nie przyjdzie do skutku, ma być protokolarnie spisany wynik dochodzeń, bezzwłocznie przesłany politycznej Władzy powiatowej która w razie potrzeby może dochodzenie w odpowiedni sposób i to także z przybraniem innych znawców kazać uzupełnić i następnie ma wydać orzeczenie (§. 62 i 63.)

Bliższe przepisy i postanowienia o delegacyi o przeprowadzeniu dochodzeń i usiłowań ugodowych przez delegatów, wydane zostaną przez c. k. Namiesnictwo w drodze rozporządzenia.

Odwołanie trwałej delegacyi naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) może polityczna Władza powiatowa zarządzić każdego czasu. Odwołanie należy ogłosić w sposób w miejscu używany i zawiadomić o tem uprawnionego do polowania.

Tak co do delegacyi naczelnika gminy (przełożonego obszaru dworskiego) jak również odwołania tejże delegacyi winna polityczna Władza powiatowa porozumieć się z Wydziałem powiatowym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 65. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 66. Polityczna Władza powiatowa winna równocześnie z rozstrzygnięciem o odszkodowaniu orzec także o ponoszeniu kosztów odnośnego dochodzenia. Na osobną prośbę odnośnej strony należy o tych kosztach nawet wówczas orzec, jeżeli odpadła potrzeba decydowania o odszkodowaniu. Jako koszta postępowania mogą być tylko zarachowane:

1. koszta z powodu interwencji organu urzędowego i znawcy przy podjętych oględzinach tudzież koszta doręczeń i należyłości stemplowe (koszta urzędowe);

2. wydatki stron w gotówce urosłe z powodu uczestniczenia w oględzinach na miejscu, lub ewentualnie z powodu zarzą-

dzanego przez polityczną Władzę osobistego przed nią jawienia się, o ile wydatki te są konieczne (koszta stron), z wyłączeniem jednak możliwych kosztów przybrania doradcy prawnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 66. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 67. Względem ponoszenia kosztów w §. 66. określonych, obowiązują następujące postanowienia:

1. koszta urzędowe, wyjąwszy wydatek pod 3. określony, ponosić ma pozwany, który na wynagrodzenie szkody skazany zostaje.

Jeżeli zaś skarżący zupełnie został oddalony ze swoją pretensją, ma on ponieść koszta urzędowe.

2. Do zwrotu kosztów stron nie ma prawa ani skarżący ani pozwany. Wyjątki od tej zasady zachodzą w wypadku ustępu 3. jakoteż w następujących razach;

a) jeżeli skarżącemu przyznano całe przezeń liczebnie oznaczone odszkodowanie (§. 59), to pozwany obowiązany jest zwrócić koszta prywatne skarżącego;

b) jeżeli skarżący zupełnie został oddalony, ma on uiścić koszta prywatne pozwanego;

3. jeżeli ofiarowana bezskutecznie przez pozwanego w postępowaniu ugodowem (§§. 59, 61, 64,) kwota ugodowa nie była niższą od tej, którą skarżącemu przyznano, w takim razie skarżący ponosi koszta urzędowe nadto obowiązany jest na żądanie pozwanego zwrócić mu jego koszta prywatne.

Ewentualne koszta prawnego doradcy ponosi we wszystkich wypadkach każda strona sama za siebie.

Przemawia p. Żardecki, wnosząc, aby w ustępie 3, wierszu trzecim i czwartym

po słowie: „skarżący“ dodać słowa: „i ponoszą koszty urzędowe po połowie;“ natomiast wykreslić ustęp dalszy: „nadto obowiązany jest na żądanie pozwanego zwrócić mu jego koszty prywatne.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Wodzicki, wnosząc, aby w ustępie 3. wierszu drugim i trzecim słowa: „nie była niższą“ zastąpić słowami: „była wyższą“ Po słowach zaś w tym ustępie, wierszu piątym: „koszta prywatne,“ dodać „jeżeli zaś równa z kwotą w drodze ugodowej ofiarowaną, będą koszty równomiernie rozdzielone.“

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca, oświadczając się w imieniu własnym za poprawką p. Żardeckiego.

Izba uchwała §. 67. według wniosku komisji od początku aż do włącznie ustępu b).

Nad resztą tego paragrafu z poprawką p. Żardeckiego zarządza Marszałek głosowanie. Po obliczeniu głosów oświadcza Marszałek, iż ma wątpliwość co do stosunku głosów i dlatego zarządza imienne głosowanie.

Marszałek wzywa, aby ci posłowie którzy są za poprawką, p. Żardeckiego głosowali: *tak*, zaś ci, którzy są przeciw tej poprawce, aby głosowali *nie*.

Sekretarz p. Urbański odczytuje alfabetyczny spis posłów.

Przez *tak* głosowali pp.: Abancourt, Abrahamowicz, Barwiński, Bielański, Bojko, Brykczyński, Czarkowski, Czartoryski, Datta, Dembowski, Dworski, Fruchtman, Goldman, Hamorak, Jahl, Jakliński, Karatnicki, Klemensiewicz, Kramarczyk, Krempa, Kulczycki, Loewenstein, Mandyczewski, Marchwicki, Merunowicz, Michalski, Niebyłowicz, Obertyński, Ochrymowicz, Okuniewski, Olpiński, Ostapczuk, Pogonowski, Pohore-

cki, Potoczek, Rayski, Romanowicz, Rotter, Rozwadowski, Sawczak, Sembratowicz, Skałkowski, Skrzyński Zdzisław, Słotwiński, Średniawski, Stadnicki, Styła, Szczepanowski, Szwed, Vayhinger, Wachnianin, Warzecha, Weigel, Wereszczyński, Wiśniewski, Wójcik, Zajączkowski, Żardecki.

Przez *nie* głosowali pp.: Badeni Kazimierz, Bobrzyński, Borkowski. Brunicki, Chamiec, Cielecki, Czaykowski, Czech, Dunajewski, Dzieduszycki Karol, Dzieduszycki Klemens, Dzieduszycki Stanisław, Dzieduszycki Wojciech, Gnoiński, Gołuchowski, Gorayski, Horodyski, Jaworski, Jędrzejowicz Adam, Jędrzejowicz Edward, Jędrzejowicz Stanisław, Jordan, Korytowski, Kostheim, Koziobrodzki, Kraiński, Krzysztofowicz, Męciński, Michałowski, Niezabitowski Stanisław, Onyszkiewicz, Osuchowski, Paszkowski, Pilat, Potocki Andrzej, Potocki Roman, ks. Puzyna Jan, Puzyna Julian, Rapapart, Rey, Romer, Rudolf, Sala, Schnell, Scipio, Siemiginowski, Smolka Stanisław, Sozański, Starzyński, Stecki, Szeliski, Szeptycki, Tarnowski Stanisław, Tarnowski Zdzisław, Teodorowicz, Torosiewicz Mikołaj, Trzecieski, Urbański, Wiktor, Wodzicki.

Po obliczeniu głosów. konstatuje Marszałek, że przez *tak* głosowało 58, zaś przez *nie* 62 posłów. Poprawka p. Żardeckiego zatem upadła.

Następnie uchwała Izba poprawkę p. Wodzickiego.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

C. Ugodowe unormowanie wynagrodzenia szkód.

§. 68. W drodze porozumienia z właścicielami gruntów, mogą być zawierane względem wynagrodzenia szkód wyrządzonych przez polowanie lub zwierzynę odmienną od postanowień niniejszej ustawy umowy, których jednak dochodzić wolno tylko na zwykłej drodze prawa.

Izba uchwała §. 68. bez rozprawy w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

Izba uchwała bez rozprawy §. 69 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

IV. Ogólne postanowienia o władzach i o postępowaniu niekarnem.

§. 69. Wykonywanie niniejszej ustawy służy w miarę oznaczonej w poszczególnych przepisach kompetencji politycznej Władzy powiatowej albo Namiestnictwu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 69. w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 70. Jeżeli gmina, której poruczoną jest polityczna administracja, posiada samodzielne polowanie w obrębie własnego obszaru gminnego, Namiestnictwo załatwia i rozstrzyga w pierwszej instancji wszystkie do tego samodzielnego polowania odnoszące się sprawy, w którychby gmina miała występować jako strona.

Izba bez rozprawy uchwała § 70 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 71. Rekurs przeciw orzeczeniu politycznej Władzy powiatowej wnoszony być ma do Namiestnictwa, przeciw decyzji Namiestnictwa — wyjąwszy wypadek określony w 2. ustępie §. 5. — do Ministerstwa rolnictwa. Przeciw potwierzonemu przez Namiestnictwo orzeczeniu o szkodach przez polowanie i przez zwierzynę wyrządzonych, dalszy rekurs nie ma miejsca.

Rekurs należy w 14 dniach po doręczeniu orzeczenia wnieść pisemnie lub

ustnie u Władzy, która orzekała w pierwszej instancji.

Izba bez rozprawy uchwała §. 71 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 72. Rekurs wczesnie wniesiony ma z reguły skutek zawieszający, wyjąwszy wypadku w §. 17 przewidzianego, albo też gdy względy bezpieczeństwa publicznego i uniknięcie możliwych szkód, wymagają bezzwłocznego przeprowadzenia poleconych zarządzeń.

Izba bez rozprawy uchwała §. 72 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 73. W wypadkach w których porozumienie między polityczną Władzą powiatową, a Wydziałem Rady powiatowej nie przyszło do skutku, orzeka c. k. Namiestnictwo po zasięgnięciu zdania Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała §. 73 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

V. Przekroczenie i kary.

§. 74. C. k. żandarmerya, zaprzysiężone stráže leśne, stráže myśliwskie i stráže polowe, mają obowiązek czuwania nad przestrzeganiem przepisów niniejszej ustawy i podawania wszelkich dostrzeżonych przekroczeń do wiadomości politycznej Władzy powiatowej.

Izba bez rozprawy uchwała §. 74 w powyższym brzmieniu:

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 75. Przekroczenia tej ustawy, jakoteż rozporządzeń i szczegółowych zarządzeń na jej podstawie wydanych, mają być

karane, o ile powszechna ustawa karna nie ma zastosowania, przez polityczną Władzę powiatową grzywną od 5 do 50 zł. Grzywna ta podwyższoną być może w przypadku powtórnego przekroczenia, albo jeżeli przekroczenie pociągnęło za sobą znaczną szkodę aż do stu reńskich. W razie niewypłacalności skazanego, należy grzywnę zamienić na karę aresztu, przy czem 5 zł. liczy się za jeden dzień aresztu.

W razie cięższych przez dłuższy czas dokonywanych, albo powtarzanych wykroczeń przeciw niniejszej ustawie, można zamiast grzywny orzec karę aresztu od 1 do 20 dni.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której obrębie przekroczenie popełnione zostało.

Izba bez rozprawy uchwała §. 15 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 76. W wypadkach przekroczeń §§. 33, 34, 35. ust. c. 36 i 37., których dopuszcza się sam uprawniony do polowania, względnie handlarz i właściciele restauracyi, należy zarazem orzec utratę zwierzyny złowionej, albo zabitej wbrew przepisowi, a względnie podanej na sprzedaż.

Przy przekroczeniach §§. 42 i 46. orzec należy utratę zakazanych przyrządów bez różnicy, czy są one własnością przestępcy, lub nie.

Izba bez rozprawy uchwała §. 76 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 77. W razie zajęcia przyrządów zakazanych §§. 42 i 46. należy orzec bezwzględnie utratę tych przedmiotów, chociażby niemożliwem było dochodzenie i skazanie osób, które się niemi posługiwały.

Izba bez rozprawy uchwała §. 77 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 78. Uznane za przepadłe (skonfiskowane) zwierzyna, strzelby i przyrządy, sprzedawane być mają przez polityczną władzę powiatową w drodze publicznej licytacyi na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, gdzie nastąpiło zajęcie. Przed sprzedażą jednak, należy zakazane przyrządy uczynić niezdolnymi do dalszego użytku w formie zakazanej.

Przemawia p. Olpiński, i wnosi, aby §. 78 odesłać napowrót do komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała odesłanie §. 78 do komisyi.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 79. Z orzeczeniem karnem połączyć należy o ile nie chodzi o wynagrodzenie szkód przez polowanie i zwierzynę wyrządzonych, także zobowiązanie do wynagrodzenia szkody przekroczeniem spowodowanej, jeżeli z powodu braku dostatecznego wyjaśnienia, nie wypadnie odesłać pretensyi dotyczącej odszkodowania do sądów cywilnych.

Stronom interesowanym, mimo prawomocnych orzeczeń o odszkodowanie, służy prawo udać się w tych sprawach na zwykłą drogę prawa.

Przemawia p. Pogonowski, wnosząc, aby w ustępie drugim, od początku słowa: „Stronom interesowanym“ zastąpić słowami: „Poszkodowanemu“, zaś zamiast słów: „prawomocnych orzeczeń“ ma być: „prawomocnego orzeczenia“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca, sprzeciwiając się tej poprawce.

Przemawia p. Pogonowski dla sprostowania faktu.

Izba uchwała pierwszy ustęp §. 79, w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Izba odrzuca poprawkę p. Pogonowskiiego, a następnie w oddzielnem głosowaniu przyjmuje drugi ustęp §. 79 w brzmieniu przez Komisję zaproponowanem.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 80. Jeżeli po przekroczeniu myśliwskim w przeciągu 6 miesięcy, licząc od dnia spełnienia czynu, przestępca nie został pociągnięty do odpowiedzialności, wtedy następuje przedawnienie przekroczenia, co jednak nie uwalnia od obowiązku usunięcia trwającego stanu bezprawnego, jakie przekroczenie to spowodowało.

Izba uchwała bez rozprawy §. 80 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§ 81. Co do właściwości politycznych Władz do dochodzenia i karania przekroczeń niniejszej ustawy, co do terminów odwołania i co do odnośnego postępowania, zastosowane być mają ogólnie obowiązujące przepisy w administracyjnem postępowaniu karnem.

O karach i w związku z niemi będących zwrotach szkód i kosztów rozstrzyga w najbliższej instancyi Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem rolnictwa.

Izba uchwała bez rozprawy §. 81 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

VI. Karty myśliwskie.

§. 82. Nie wolno polować nikomu bez wydanej przez właściwą władzę karty myśliwskiej, lub bez certyfikatu jej miejsce zastępującego.

Wzór karty myśliwskiej i certyfikatu ustanowi Namiestnictwo w drodze rozporządzenia.

Przemawia p. Szwed, wnosząc, aby następujące paragrafy od §. 82 aż do końca t. j. §. 88 odesłać napowrót do komisji.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz, sprzeciwiając się tej poprawce.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Szweda a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała §. 82 w brzmieniu powyższem.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 83. Karty myśliwskie i certyfikaty wydaje polityczna Władza powiatowa, w której okręgu ubiegający się o nie w danej chwili przebywa. Karta myśliwska może być także obcym, to jest osobom nie zamieszkałym w Galicyi, przez tutejszą krajową polityczną Władzę powiatową wydana.

Izba bez rozprawy uchwała §. 83 w powyższym brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz prostuje omyłkę drukarską zaszłą w §. 84 mianowicie w drugim wierszu zamiast: „miesięczną“ ma być „na miesiąc“.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 84. Karta myśliwska wystawioną być może na rok, na trzy lata kalendaryzowe albo na miesiąc.

Certyfikaty wydane będą zatwierdzonym i zaprzysiężonym strażnikom łowieckim, na czas ustanowienia ich strzelcami.

Uprawnieni do polowania, którzy w myśl §. 31. al. 2. niniejszej ustawy przyjmą na siebie obowiązki dozorców polowa-

nia, nie mogą korzystać z certyfikatów (§. 86. alin. 2).

Izba uchwała bez rozprawy §. 84 w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz prostuje omyłkę druku zaszłą w §. 85, mianowicie w wierszu drugim zamiast słów: „na osobę“ ma być: „dla osoby“.

Sprawozdawca czyta:

§. 85. Karta myśliwska ważną jest na cały obszar Królestwa Galicyi wyłącznie dla osoby, na której nazwisko opiewa; nie może więc komu innemu być odstąpiona; nie daje ona jednak prawa polować bez zezwolenia uprawnionego do polowania.

Kartę powinni posiadacze w czasie wykonywania polowania zawsze mieć przy sobie i okazać ją na żądanie organu bezpieczeństwa.

Izba uchwała bez rozprawy §. 85 w powyższem brzmieniu

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 86. Za roczną kartę myśliwską opłacić trzeba taksę 5 zł. (10 koron), za trzyletnią 12 zł. (24 koron), za miesięczną po 1 zł. 50 ct. (3 korony). Opłaty te wpływają do funduszu krajowego.

Certyfikaty wystawiane według §. 84. nie podlegają opłacie taksy, lecz polityczna Władza powiatowa, odmówić ma wydania takich certyfikatów, jeżeli powziąć można podejrzenie, że zamierzone jest uchylene się od obowiązku opłaty taksy.

Przemawia p. Żardecki, stawiając do §. 86 poprawkę, aby za roczną kartę wyznaczyć taksę 2 złr., za trzyletnią 6 złr., za miesięczną 50 ct.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Kramarczyk, stawiając poprawkę do ustępu pierwszego §. 86, aby słowa „do funduszu krajowego“ zastąpić słowami: „do funduszu gminnego“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Okuniewski, popierając poprawkę p. Żardeckiego, a gdyby się poprawka nie utrzymała, wnosi dodatkowo, aby na trzyletnią kartę wyznaczyć taksę 15 zł. (30 koron).

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Wachnianin, wnosząc dodatek do pierwszego ustępu §. 86, mianowicie, aby na końcu tego ustępu po słowie: „krajowego“, dodać: „i stanowią osobny fundusz o którego użyciu orzeka Sejm“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca, sprzeciwiając się poprawkom pp. Żardeckiego i Wachnianina, a przyjmując poprawkę p. Okuniewskiego.

Izba uchwała przedewszystkiem z ustępu pierwszego §. 86, iż taksa za roczną kartę wynosić ma 5 zł; następnie w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Okuniewskiego, iż taksa za trzyletnią kartę wynosić ma 15 zł; następnie w oddzielnem głosowaniu, iż taksa za miesięczną kartę wynosić ma 1 zł. 50 ct.

Izba odrzuca następnie poprawkę p. Kramarczyka, a w oddzielnem głosowaniu uchwała ustęp pierwszy §. 86, w brzmieniu przez komisję zaproponowanem.

Izba odrzuca dodatek p. Wachnianina do ustępu pierwszego tego paragrafu, a w oddzielnem głosowaniu uchwała następnie drugi ustęp §. 86, według brzmienia przez komisję zaproponowanego.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz, prostuje omyłkę druku w §. 87, a mianowicie w ustępie f), wierszu drugim po słowie: „winnymi,“ dodać należy: „przestępstwa.“

Sprawozdawca czyta:

§. 87. Wystawienia karty myśliwskiej odmówić należy:

a) małoletnim, o ile o karty dla nich nie proszą ojcowie albo opiekunowie;

b) wyrobnikom żyjącym z zarobku dziennego, tudzież ubogim wspieranym przez zakłady dobroczynne, albo z fundusów gminnych;

c) umyślowo chorym i notorycznym pijakom;

d) osobom, które nie mogą się wykazać kartą na broń, o ile ją wedle odnośnych przepisów mieć powinny;

e) na czas pięciu lat po odbyciu kary temu, kto uznany był winnym zbrodni przeciw bezpieczeństwu osoby lub mienia;

f) na czas trzech lat po odbyciu kary temu, który wedle §. 335 ustawy karnej, uznany był winnym przestępstwa przeciw bezpieczeństwu życia z powodu nieostrożnego obchodzenia się z bronią palną, albo też przekroczenia kradzieży, względnie udziału w tejsze;

g) na czas dwuletni temu, kto powtórnie ukarany został za przekroczenie przepisów o ochronie zwierzyny.

Wydania certyfikatów strażnikom łowieckim odmówić należy w wypadkach wyżej pod lit. c), e), f) i g) wymienionych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 87. w powyższem brzmieniu.

Sprawozdawca p. Adam Jędrzejowicz czyta:

§. 88. Kartę myśliwską odebrać należy bez zwrócenia zapłaconej za nią taksy, jeżeli po wystawieniu zajdzie, lub wiadomą się stanie, co do osoby jej właściciela jedna z wymienionych powyżej (§. 87) okoliczności wykluczających.

Toż samo stosuje się i do certyfikatów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 88 w powyższem brzmieniu.

Marszałek konstatuje, że cały projekt ustawy został przyjęty, prócz tych paragrafów, które odesłano do komisji. Mar-

szątek wzywa komisję, aby jak najrychlej przyszła do Izby ze sprawozdaniem o tych paragrafach, które jej przekazane zostały.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie polepszenia bytu nauczycieli szkół ludowych.

Pod względem formalnym przemawia p. Kramarczyk, wnosząc, aby ten punkt usunąć z dzisiejszego posiedzenia.

Pod względem formalnym udziela wyjaśnienia Marszałek.

Pod względem formalnym przemawia p. d'Abancourt.

Pod względem formalnym przemawia p. Piniński.

Izba uchwała usunąć powyższy punkt z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu I.

Sprawozdawca p. Mikołaj Torosiewicz uwolniony od czytania tego sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie z czynności Departamentu I. Wydziału krajowego Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przedłożyć na najbliższej sesji Sejmowej projekt ustawy o ordynacji wyborczej dla 30-tu miast podlegających ustawie z dnia 13 marca 1889.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Jordan, wnosząc aby na końcu punktu II. wniosku komisji dodać:

„z utrzymaniem 3-ech kół wyborczych i rozmieszczeniem w nich wyborców z inteligencji w ten sposób, by im zapewnić należyty wpływ na wybory reprezentacji miejskiej“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca.

W rozprawie szczegółowej nikt głosu nie żąda, Izba uchwała oba punkty wniosku komisji, głosując nad każdym z nich oddzielnie, a następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca dodatek postawiony przez p. Jordana.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o sprawozdaniu z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony od czytania tego sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd, by wyjeźdźcą stałą dotację ze Skarbu Państwa na subwencyowanie budowy dróg powiatowych i gminnych w kraju, a to w tym co najmniej stosunku w jakim na ten cel przyznany jest fundusz krajowy.

III. Wzywa się c. k. Rząd aby jak najrychlej wziął pod rozwagę sprawę uzupełnienia sieci dróg rządowych w Galicyi i odpowiednie wnioski przedłożył Radzie Państwa do konstytucyjnego traktowania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji Wydziału powiatowego i gminy miasta Myślenice o utworzenie Sądu obwodowego w Myślenicach.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim przydziela petycję Myślenickiej Rady powiatowej i gminy miasta Myślenice o utworzenie Sądu obwodowego w Myślenicach — Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Sułkowice o utworzenie Sądu powiatowego w Sułkowicach.

Sprawozdawca p. Jahl czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim przydziela petycję gminy Sułkowice o utworzenie nowego Sądu powiatowego w Sułkowicach — Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowlany wodnych.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony od czytania sprawozdania.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Rotter, wnosząc dodatkową XII, rezolucję do wniosku komisji w następującem brzmieniu:

XII. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał na miejscu system regulacji małych górskich potoków, obmyślony przez L. Seelinga w Izbebniku i tamże od dłuższego czasu zastosowywany, i o wyniku badań zdał sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca, godząc się na rezolucję zaproponowaną przez p. Rottera.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 10. grudnia 1895 l. 78.875 o popieraniu kultury krajowej na polu budowy wodnych Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dnia 6. października 1882 w rub. XIII. poz. 180 wydatków na rok 1896 następujące zasiłki:

a) na regulację Skawy:

1) pod Jaroszwicami i Wadowicami .	3.230 zł.	
2) „ Grodziskiem i Graboszwicami	<u>1.000 „</u>	4.230 zł.

b) na regulację Raby:

1) pod Brzezową i Targoszyną .	1.000 zł.	
2) „ Dobczycami i Niezdowem .	<u>2.436 „</u>	
Do przeniesienia		3.436 zł.

Z przeniesienia		3.436 zł.
3) pod Dobczycami .	2.969 „	
4) „ Winiarami, Kunicami i Gdo- wem	1.000 „	
5) „ Dąbrowicą .	2.035 „	
6) „ Krzyżanowicami	1.000 „	
7) „ Targowiskiem	<u>1.000 „</u>	11.440 zł.

c) na regulację Dunajca:

1) pod Jazowskiem i Maszkowicami	1.000 zł.	
2) „ Podegrodziem i Stadłem . .	2.000 „	
3) „ Wyglanowicami i Starym Sączem . . .	800 „	
4) „ Chełmcem i Rdziostowem .	1.000 „	
5) „ Zabełczem .	1.454 „	
6) „ Marcinkowicami i Kurowem	2 000 „	
7) „ Rożnowem .	2 326 „	
8) „ Witowicami dolnemi . . .	2.000 „	
9) „ Drużkowem, Tropiem i Będzieszyną .	2.779 „	
10) „ Filipowicami .	3.000 „	
11) „ Charzewicami	2 000 „	
12) „ Melsztynem (narzuty kamienne) . . .	6.000 „	
13) „ Lusławicami .	2.247 „	
14) „ Wróblowicami	2.144 „	
15) „ Wesołowem .	1.708 „	
16) „ Gierową jankowicką	2.000 „	
17) „ Olszynami i Sukmaniem (narzuty kam.)	2.000 „	
18) „ Wielką wsią i Zawodziem .	3.400 „	
19) „ Szczepanowicami i Zgłobiacami	<u>3.000 „</u>	42.858 zł.

d) na regulację Wisłoki:

1) pod Brzyskami i Bukową . . .	1.500 zł.	
2) pod Bukową . . .	2.630 "	
3) „ Skurową i Zawadką . . .	1.000 „	
4) pod Skurową . . .	877 "	
5) „ Przeczycą i Kamienią . . .	1.000 „	
6) pod Jaworzem i Mokrzcem . . .	500 "	
7) pod Chotową i Podgrodzim . . .	1.000 "	
8) pod Dębicą i Straszęcinem . . .	2.500 "	
9) pod Żyrakowem . . .	2.000 "	
10) „ Brzeźnicą i Pustkowem . . .	3.720 "	
11) pod Rzemieniem, Rzochowem i Rzyskami . . .	<u>3.680</u> „	20.407 zł.

e) na regulację Wisłoka:

1) pod Wiśniową i Cieszyną . . .	1.000 zł.	
2) pod Dobrzechowem . . .	290 "	
3) pod Babicą i Siedliskami . . .	<u>2.000</u> „	3 290 zł.

f) na regulację Sanu:

1) pod Mrzygłodem i Dobrą . . .	1.000 zł.	
2) pod Witryłowem, Hroszówką i Temeszowem . . .	1.800 "	
3) pod Krzemienną i Niewistką . . .	2.000 "	
4) pod Warą . . .	1.000 "	
5) „ Nozdrzcam . . .	1.208 "	
6) „ Dąbrówką starzeńską . . .	750 "	
7) pod Karolówką i Dynowem . . .	2.733 "	
8) pod Bartkówką . . .	900 "	

9) „ Bartkówką i Powłokomą . . .	2.369 "	
10) pod Powłokomą . . .	818 "	
11) „ Bachorzem . . .	1.000 "	
12) „ Bachorcem i Sietnicą . . .	2.000 "	
13) pod Ruską wsią . . .	500 "	
14) pod Nienadową i Ruską wsią . . .	900 "	
15) pod Iskaniem i Bachowem . . .	1.000 "	
16) pod Krzywczą . . .	1.155 "	
17) pod Korytnikami . . .	2.500 "	
18) „ Ostrowem . . .	3.000 "	
19) „ Wilczą i Buszkowicami . . .	2.000 "	
20) pod Sosnicą i Dusowcami . . .	<u>1.000</u> „	29.633 zł.

g) na regulację Stryja:

1) pod Chodowicami . . .	1.500 zł.	
2) „ Kawczym kątem . . .	2 277 "	
3) pod Pokrowcami i Pczanami . . .	2.000 "	
4) pod Wołeniowem . . .	1.000 "	
5) „ Żulinem i Siemiginowem . . .	<u>2.000</u> „	8.777 zł.

h) na regulację Świcy:

1) pod Hoszowem . . .	2.000 zł.	
2) „ Baliczami podróżnemi i zarzecznemi . . .	1.533 "	
3) pod Sokołowem i Łanami sokołowskimi . . .	<u>2.500</u> „	6.033 "

i) na regulację Łomnicy:

1) pod Temerowcami . . .	2.000 "	
2) „ Błudnikami i Sokołem . . .	<u>3.125</u> „	5.125 "

k) na regulację Bystrzycy nadwórniańskiej:	
pod Mykietynkami	
i Uhornikami	1.500 zł.
l) na regulację Bystrzycy sołotwińskiej:	
pod Sołotwiną	1.025 zł.
m) na premiowanie zawi-	
klenia odsypisk	1.000 "
n) do dyspozycji Wydzia-	
łu krajowego	5.000 "
Ogółem	<u>140.318 zł.</u>

Izba bez rozprawy uchwała powyższy punkt wniosku komisji .

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w Rubr. XIII. poz. 183. wydatków na rok 1896 następujące dotacje:

a) na osuszenie przysiółka Brzoza ad Wrzawy	1.395 zł.
b) na roboty dodatkowe przy osuszeniu bagien Niskich	3.000 "
c) na przełożenie wału nad-wisłańskiego w Dąbrowie wrzawskiej	1.309 "
d) na przedłużenie prawego wału Jodłówki nad Sanem	1.114 "
e) na regulację Jasiołki pod Sądkową, Roztokami i Zimnowodą	1.224 "
f) na regulację Wiszni pod Nienowicami	2.800 "
g) na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:	
w Rudniku	1.000 zł.
" Korsowie	1.000 "
" Nowym Targu	500 "
" Olesku	1.000 "
" Chorostkowie	500 "
połowa remuneracji zarządcy pięciu stacyj (po 200 zł. od każdej stacyi)	<u>1.000 "</u> 5 000 "

h) na zakładanie fabryk drenarskich w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 6. kwietnia 1892 (czwarta rata)	5.000 "
i) do dyspozycji Wydziału krajowego	10 000 "
Ogółem	<u>30.842 zł.</u>

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na urządzenie fabryk drenarskich przyznał w r. 1896 subwencję 5 000 zł. z państwowej dotacji melioracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy ażeby w myśl uchwały sejmowej z d. 7. lutego 1894 ustanowił z dniem 1. sierpnia 1896 w krajowym biurze melioracyjnym fachowego inżyniera dla kultury i eksploatacyi torfowisk, powiększa w tym celu personal tego biura o jednego etatowego inżyniera I. klasy i otwiera Wydziałowi krajowemu na rok 1896 kredyt w kwocie 900 zł. na utrzymanie tego inżyniera.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm wyznacza dalsze trzy stypendya po 300 zł. rocznie na przeciąg lat pięciu od roku naukowego 1896/7 do 1900/901 dla słuchaczy inżynieryi, którzy zobowiążą się po ukończeniu studyów poświęcić się technice melioracyjnej w służbie krajowej, i otwiera w tym celu Wydziałowi krajowemu na rok 1896 kredyt w kwocie 270 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca oświadcza, że wskutek uwag przez Rząd nadesłanych, muszą być projekty ustaw: o regulacyi rzeki Soły i o regulacyi rzeki Łomnicy z dopływami usunięte, komisya musi bowiem w tych projektach poczynić zmiany.

Sprawozdawca czyta :

VII. Sejm uchwała załączone projekty ustaw :

U s t a w a

z dnia . . . . o zabudowaniu potoków górskich w dorzeczu Dniestru.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje :

§. 1.

Zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru wraz z potrzebnem zalesieniem nagich stoków górskich ma być wykonane począwszy od r. 1896 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśno-technicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1895, preliminarz kosztów robót na 606.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tych robót przyczynić się ma tak galicyjski fundusz krajowy, jak i państwowy fundusz melioracyjny, ostatni z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia, bezzwrotnym zasiłkiem po pięćdziesiąt procent preliminarzowanych kosztów, t. j. kwotą po 303.000 zł. w. a.

Jeżeli wszystkie koszta przedsiębiorstwa nie osiągną preliminarzowej kwoty 606.000 zł. to osiągnięte zaoszczędzenie przypaść ma w równych ratach na korzyść funduszu krajowego i państwowego funduszu melioracyjnego.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rze-

czywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do trwania czasu budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych zabudowań i zalesień ma być utworzony oddzielny fundusz, którego niepozbywalną własność stanowić będą przestrzenie, nabyte w celu zalesienia.

Dalsze postanowienia co do sposobu utrzymania wykonanych robót, pokrycia kosztów utrzymania, o ile na to nie wystarczą dochody funduszu konserwacyjnego tudzież administracyi tego funduszu, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje ten wniosek, poczem bez rozprawy uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia . . . . .

O zabudowaniu potoku Glińsko.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zabudowanie potoku Glińsko w powiecie Żółkiewskim ma być wykonane począwszy od roku 1896 jako przedsiębiorstwo krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt c. k. oddziału leśnotechnicznego dla zabudowań potoków górskich z roku 1894 preliminujący koszta na 48.000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 2.

Do pokrycia kosztów budowy ma się przyczynić:

a) galicyjski fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów:

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl § 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4

Zasiłki kraju i państwowego funduszu melioracyjnego mają być uiszczone w czasie budowy w miarę rzeczywistej potrzeby dla wykonania robót programem objętych, a o ile się tyczą funduszu melioracyjnego, w miarę konstytucyjnego przyzwolenia kredytów.

§. 5.

Bliższe postanowienia co do czasu trwania budowy, dalej co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa, kierownictwa budowy i wpływu Administracyi państwa na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być po ukończeniu budowy utworzoną po myśli §. 45 ustawy krajowej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. w drodze administracyjnej spółka interesowanych właścicieli gruntów i innych nieruchomości, a to bez względu, czy się na to zgodzą lub nie, a rozkład datków na poszczególnych członków spółki ma być skuteczniejszy według postanowień §. 66. powołanej ustawy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje ten wniosek, poczem bez rozprawy uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . .

O uzupełnieniu regulacyi Krzemienicy i Babulówki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Uzupełnienie regulacji potoku Krzemienicy i Babulówki, tudzież potoku Rowu z dopływami ma być wykonane jako przedsięwzięcie krajowe.

§ 2.

Za podstawę techniczną uzupełnienia tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1895, który preliminuje kosztą robót na 195 000 zł. w. a.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie, w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§ 3.

Koszta uzupełnienia tej regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 40 procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

b) związana w myśl §. 4. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kr. Nr. 80 spółka wodna, której okręg konkurencyjny ze względu na objęte projektem kanały osuszające ma być przez władze administracyjne rozszerzony, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to według miary

ustanowionej w obowiązującym statucie spółki.

§ 4.

Czas budowy, tudzież wysokość i termin płatności corocznych rat datków państwa, kraju i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z administracją państwa.

§ 5.

Wykonanie regulacji, oraz zarząd funduszu regulacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Tak Administracji państwa jak i spółce wodnej zastrzega się odpowiedni wpływ na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do sposobu wykonania przedsiębiorstwa określa instrukcja techniczno-administracyjna z dnia 28. wrzesień 1888 Dz. u. i rozp. kr. Nr. 94.

§ 6.

Co do konserwacji wykonanych robót obowiązywać będzie postanowienie §. 6. ustawy z dnia 10. czerwca 1888 Dz. u. kr. Nr. 70.

§ 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sekretarz p. Stan. Niezabitowski wnosi grzyżenie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje ten wniosek, poczem bez rozprawy uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . .

O uzupełnieniu obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim ma być wykonane w ciągu lat ośmiu począwszy od roku 1897 jako przedsiębiorstwo wymienionego powiatu, subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1895 preliniujący koszta budowy na 897.400 zł. w. a.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Fundusz budowy ma być utworzony:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliniuowanych kosztów;

b) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ust. 2. i §. 4. u. 2. a), ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. w wysokości czterdziestu procent preliniuowanych kosztów.

c) z datku powiatu mieleckiego w wysokości dwudziestu procent preliniuowanych kosztów.

§. 4.

Wysokość i termin płatności corocznych rat datków kraju, państwa i powiatu

mieleckiego oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych za wydzielanie wałów ochronnych;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. 1. ustawy z dnia 10 czerwca 1892 Dz. u. kr. Nr. 43.;

3. z corocznych datków kraju i powiatu mieleckiego.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków krajowych i powiatowych na konserwację, organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zoztaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 6.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowlanego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i Wydziałowi powiatowemu w Mielcu przyznany zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy obejmie Wydział krajowy zarząd konserwacyi robót wykonanych przez spółki wodne przy regulacyi odpływu wód mię-

dzy Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską (w myśl ustawy z dnia 13. maja 1885 Dz. u. kr. Nr. 35) tudzież przy regulacyi Starego Brnia z dopływami (w myśl ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 67.).

Spółki wymienione mają być rozwiązane, skoro wypełniają swe zobowiązania względem osób trzecich.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Stan. Niezabitowski wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba przyjmuje ten wniosek, poczem bez rozprawy uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Stan. Niezabitowskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt ustawy w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Sejm przyznaje na rok 1896 tytułem pierwszych rat zasiłków krajowych.

a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru dotacyę w kwocie 20.200 zł;

b) na zabudowanie potoku Glińsko do dotacyę w kwocie 6.000 zł;

c) na uzupełnienie rygulacyi Krzemienicy i Babulówki z dopływami dotacyę w kwocie 15.600 zł.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

IX. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej zarządził opracowanie projektów dla zabudowań potoków górskich w dorzeczu Soły i Łomnicy.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy punkt wniosku komisji:

Sprawozdawca czyta:

X. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubr. XIII. na rok 1896, do końca lutego 1898, a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy punkt wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

XI. a) Poleca się Wydziałowi krajowemu, iżby bezzwłocznie przystąpił do wybudowania dla biura melioracyjnego skrzydła do gmachu sejmowego od strony ulicy Mickiewicza na gruncie stanowiącym własność funduszu krajowego kosztem nieprzekraczającym sumy 80.000 zł. w. a.

b) Upoważnia się Wydział krajowy, ażeby na pokrycie kosztów tej budowy zaciągnął w Banku krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na hipotekę gmachu sejmowego pożyczkę do wysokości 80.000 zł. w. a.

c) Uchwały pod a) i b) wykona Wydział krajowy jedynie pod warunkiem, jeżeli na oprocentowanie i amortyzacyę tej pożyczki Bank krajowy z własnych fundusów pokrywać będzie $\frac{2}{3}$ części, a fundusz krajowy $\frac{1}{3}$ część rat anuitetowych.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Abrahamowicz.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca.

Przemawia dla sprostowania faktu p. Skałkowski.

Przemawia sprawozdawca.

Izba uchwała XI. punkt wniosku komisji w powyżej podanem brzmieniu bez rozprawy, głosując nad każdym ustępem powyższego punktu oddzielnie.

Następnie uchwalwszy na wniosek sekretarza p. Urbanskiego przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba punkt XI. wniosku komisji w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca odczytuje jako punkt XII. rezolucję postawioną przez p. Rottera w rozprawie ogólnej

Izba uchwała bez rozprawy tę rezolucję.

Sprawozdawca czyta :

Uchwałą pod II. załatwione zostają :

1. Petycja L. s. 468. i 611. gmin Podgrodzie, Stadło i Wyglanowice powiatu nowosądeckiego o lokalną regulację Dunajca ;

2. Petycja L. s. 601. obszaru dworskiego i gminy Tenerowce powiatu staniśławowskiego o lokalną regulację Łomnicy :

3. Petycje L. s. 745 i 746. Henryka br. Christianiego i Dr. Mikołaja hr. Reya o regulację Wisłoki w Podgrodziu, Chotowy i Głowaczowy ;

4. Petycja L. s. 958 gmin Balicze podrózne i zarzeczne powiatu żydaczowskiego o regulację Świcy ; wreszcie

5. Petycje L. s. 1.210 i 1.211 gmin Łany sokołowskie i Sokołów o uregulowanie rzeki Świcy.

Marszałek konstatuje, że załatwienie tych petycji nie wymaga uchwały.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Bernadzikowskiego w sprawie regulacji rzeki Uszwicy z dopływami.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony od czytania tego sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po ukończeniu projektu regulacji Pełtwi

zarządził uzupełnienie zdjęć dla regulacji Uszwicy z dopływami.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gmin i obszarów dworskich Litwinów, Rudniki, Łysa, Nosów i Zastawcze powiatu Podhajeckiego o przedłużenie regulacji Złotej Lipy od Litwinowa do Zawałowa.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycję l. s. 432. obszarów dworskich i gmin Litwinów, Rudniki, Łysa, Nosów i Zastawcze powiatu Podhajeckiego o przedłużenie regulacji Złotej Lipy od Litwinowa w dół odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania sprawy na miejscu wspólnie z c. k. Namiestnictwem i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycjach Heleny z książąt Sapiehów hr. Stadnickiej i gminy Świniarsko powiatu Nowosądeckiego w przedmiocie lokalnej regulacji rzeki Dunajca w Brzeźny i Świniarsku.

Sprawozdawca poseł Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Petycje l. s. 313 i 376 Heleny z ks. Sapiehów hr. Stadnickiej i gminy Świniarsko o przeprowadzenie lokalnej regulacji Dunajca w Brzeźny i Świniarsku, odstępuje c. k. Rządowi z wezwaniem do przeprowadzenia najnaglejszych robót ochronnych w r. 1896 po myśli uchwały Sejmowej z dnia 6. października 1882.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przypadający na fundusz krajowy 33 $\frac{1}{3}$ % datek na powyższą lokalną regulację pokrył w r. 1896 z dotacyi dyspozycyjnej na regulację rzek niespławnych.

Na wniosek p. St. Niezabitowskiego uchwała Izba przyjęcie wniosku komisji *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu Izba bez rozprawy uchwała *en bloc* powyższy wniosek komisji.

Następnie:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Wulka pod lasem o zapomogę na osuszenie gruntów włościańskich

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję l. s. 394 gminy Wulka pod lasem powiatu Rzeszowskiego o zapomogę na osuszenie gruntów włościańskich przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania przedłożonego projektu na miejscu, następnie zaś udzielenia, względnie wyjednania zasiłków z krajowej i państwowej dotacyi dyspozycyjnej przeznaczonych na popieranie drobnych melioracji.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Franciszka Ruebenbauera, właściciela dóbr Proszówki w powiecie Bocheńskim o subwencję na ubezpieczenie brzegów rzeki Raby.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję l. s. 566 Franciszka Ruebenbauera, właściciela dóbr Proszówki w po-

wiecie Bocheńskim, odstępuje się c. k. Rządowi z wezwaniem do przeprowadzenia zaprojektowanej regulacji Raby pod Bochnią, Proszówkami i Damienicami po myśli uchwały Sejmowej z dnia 6. października 1882.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Grabowiec powiatu Bohorodczańskiego o lokalną regulację Bystrzycy nadworniańskiej.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycję l. s. 893 gminy Grabowiec powiatu Bohorodczańskiego o lokalną regulację Bystrzycy nadworniańskiej odstępuje się c. k. Rządowi do zbadania a następnie rychłego zarządzenia nagłych budowli ochronnych po myśli uchwały Sejmowej z dnia 6 października 1882.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na powyższą regulację przyznał 33 $\frac{1}{3}$ % zasiłek krajowy z dotacyi dyspozycyjnej r. 1895 na lokalne regulacje rzek niespławnych.

Na wniosek p. Stan. Niezabitowskiego uchwała Izba przyjęcie wniosku komisji *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu Izba bez rozprawy uchwała *en bloc* powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Babice powiatu Rzeszowskiego o udzielenie zapomogi na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów lokalnej regulacji Wisłoka.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1.031 gminy Babice powiatu Rzeszowskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego udzielenia 3% pożyczki z krajowego funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, na pokrycie datku konkurencyjnego do kosztów lokalnej regulacji Wisłoka.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Czesława Czechowskiego i Gustawa Szopińskiego, dzierżawców dóbr Brzezna powiatu Nowosądeckiego, o zwrot kosztów naprawy wałów nad potokiem Brzeźnianką.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją l. s. 556 dzierżawców dóbr Brzezna Czesława Czechowskiego i Gustawa Szopińskiego o zwrot kosztów naprawy wałów nad potokiem Brzeźnianką, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Tatarsko powiatu Stryjskiego o zabezpieczenie brzegów rzeki Stryja.

Sprawozdawca p. Gorayski, czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycję l. s. 957 gminy Tatarsko powiatu Stryjskiego, o zabezpieczenie brzegów rzeki Stryja, odstępuje się c. k. Rządowi do zbadania oraz zarządzenia potrze-

bnych robót ochronnych po myśli uchwały Sejmowej z d. 6. października 1882.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby na powyższe roboty udzielił 33 $\frac{1}{2}$ % zasiłku z dotacji dyspozycyjnej r. 1895

Izba bez rozprawy uchwała wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji inżyniera Feliksa Laurent w przedmiocie budowy kanału spławnego łączącego San z Dniestrem.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Petycję l. s. 163 inżyniera Feliksa Laurent w sprawie budowy kanału spławnego łączącego San z Dniestrem odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i stosownego załatwienia.

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby przy zrealizowaniu projektu kanału łączącego Dunaj z Odrą zainicjował i przeprowadził budowę kanałów spławnych, łączących Odrę z Wisłą i San z Dniestrem.

Przemawia p. Merunowicz, wnosząc, aby sprawozdanie komisji w tym przedmiocie zostało wydrukowanem po uchwaleniu wniosków.

Sprawozdawca wyjaśnia p. Merunowiczowi, że sprawozdanie będzie wydrukowane w sprawozdaniu stenograficznem.

P. Merunowicz cofa swój wniosek.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Staromieście

powiatu Rzeszowskiego i włościan z gminy Woli małej powiatu Łańcuckiego o lokalną regulację rzeki Wisłoka.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycyę L. s. 1209 i 1225 gminy Staromieście powiatu Rzeszowskiego, oraz włościan z gminy Wola mała powiatu Łańcuckiego o lokalną regulację Wisłoka, odstępuje się c. k. Rządowi do zbadania, a następnie zarządzenia potrzebnych budowli ochronnych na podstawie uchwały sejmowej z dnia 6. października 1882 r.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji miasteczka Muszyny o zapomogę na miejscowe ubezpieczenie brzegów Popradu, Muszynki i Szczawniczki.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę L. s. 1167 miasteczka Muszyny o ubezpieczenie brzegów Popradu, Muszynki i Szczawniczki odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, a w razie uznanej potrzeby do udzielenia względnie wyjednania $33\frac{1}{3}\%$ zasiłków z krajowej i państwowej dotacji melioracyjnej, przeznaczonej na popieranie mniejszych robót melioracyjnych.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Brzegi powiatu Wielickiego o odszkodowanie za grunta położone w terenie inundacyjnym Wisły, oraz wynagrodzenie za przeniesienie do-

mów po za mający się zbudować wał nad-wiślański.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę L. s. 614 gminy Brzegi powiatu Wielickiego o odszkodowanie za grunta i domy zostające w inundacji przy obwałowaniu prawego brzegu Wisły odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przyznania zapomogi na przeniesienie budynków w wysokości, jaką oznaczy komisya polityczna.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Wydziału powiatowego w Brodach w przedmiocie regulacji rzeki Styru.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyą L. s. 208 Wydziału powiatowego w Brodach o regulację rzeki Styru odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zarządzenia zdjęć w ciągu roku bieżącego, po ukończeniu projektu regulacji górnego Dniestru.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Jadwigi Biechońskiej, właścicielki dóbr Żarnowiec o subwencję na miejscowe uregulowanie rzeki Jasiołki w Żarnowcu, Świeżowej i Dobieszynie.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1230 Jadwigi Biechońskiej, właścicielki dóbr Żarnowiec o subwencyę na uregulowanie rzeki Jasiółki w Żarnowcu, Dobieszynie i Świeżowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia oraz wyjednania zasiłku z państwowej dotacyi dyspozycyjnej przeznaczonej na popieranie mniejszych melioracyj.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Tuchla powiatu Stryjskiego o zapomogę na regulacyę rzeki Oporu.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1099 gminy Tuchla powiatu Stryjskiego o miejscowe zregulowanie rzeki Oporu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, a w razie potrzeby do zarządzenia nagłych robót ochronnych przy pomocy państwowej i krajowej dotacyi melioracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji gmin Przydonica-Glinnik, Bartkowa-Posadowa, Garowa-Podole i komitetu kościelnego w Podolu w powiecie Nowo-Sądeckim o zapomogę na uregulowanie potoku Przydonica

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 1098 gmin Przydonica-Glinnik, Bartkowa-Posadowa, Garowa-Podole i komitetu kościelnego w Podolu w powiecie Nowosądeckim o zapomogę na uregulowanie potoku Przydonica odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Juliana br. Brunickiego w sprawie regulacji potoku Żeżawy.

Sprawozdawca p. Gorayski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w roku bieżącym zarządził wykonanie projektu regulacji potoku Żeżawy, oraz poczynił u c.k. Rządu stosowne kroki celem zawiązania dla tej regulacji spółki wodnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji obszaru dworskiego i gminy Grzęda, tudzież gmin Sieciechów i Grzybowice powiatu Lwowskiego o zapomogę na pogłębienie kanału Jaryczowskiego.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pogłębienie kanału Jaryczowskiego w gminach Grzęda, Grzybowice, Sieciechów i Dublany przyznaje Sejm zasiłek bezzwrotny w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów robót w kwocie 1900 zł. aw.

II. Zasiłek powyższy wypłaci Wydział krajowy konkurencyi z krajowej dotacyi dyspozycyjnej przeznaczonej na popieranie drobnych melioracyj pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd przyzna z państwowej dotacyi melioracyjnej zasiłek w tej samej wysokości, a strony interesowane złożą $33\frac{1}{3}\%$ datek konkurencyjny, oraz jeżeli Władza polityczna zapewni należyłą konserwacją wykonanych robót.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycyi gminy i obszaru dworskiego Wołczyniec powiatu Stanisławowskiego o lokalną regulację Bystrzycy.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Petycyę L. s. 1169 gminy i obszaru dworskiego Wołczyniec, odstępuje się c. k. Rządowi z wezwaniem do przeprowadzenia najniebezpieczniejszych robót ochronnych w r. 1896 po myśli uchwały sejmowej z d. 6 października 1882.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przypadający na fundusz krajowy datek w $\frac{1}{3}$ części na powyższą lokalną regulację pokrył w r. 1896 z dotacyi dyspozycyjnej na regulację rzek niespławnych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycyi Antoniego Krasuckiego o zwrot datku konkurencyjnego na budowę tamy na Dunajcu pod Piaskami.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę L. s. 1186 Antoniego Krasuckiego o zwrot datku konkurencyjnego na budowę tamy Nr. 16 na Dunajcu pod Piaskami odstępuje się c. k. Rządowi do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycyi mieszkańców gminy Czystki powiatu Złoczowskiego o wyłączenie ich ze związku spółki wodnej dla osuszenia bagien Oleskich.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Petycyę l. s. 1014 mieszkańców gminy Czystki o wyłączenie ich ze związku spółki wodnej dla osuszenia bagien Oleskich, odstępuje się c. k. Rządowi do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycyach Reprezentacyj powiatowych w Myślenicach i Limanowej w przedmiocie uregulowania rzeki Raby między Lubniem a Kasinką.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

I. Petycyę L. s. 460 i 598 Reprezentacyj powiatowych w Myślenicach i Limanowej, odstępuje Sejm c. k. Rządowi z wezwaniem do jak najrychlejszego wykonania lokalnej regulacji rzeki Raby między Lubniem a Kasinką po myśli uchwały Sejmowej z d. 6. października 1882.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu pokryć $33\frac{1}{3}\%$ datek krajowy do kosztów lokalnej regulacji Raby między Lubniem

a Kasinką z dotacyi dyspozycyjnej r. 1896, jeżeli ta regulacya w roku bieżącym przyjdzie do skutku.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji Wydziału powiatowego w Przemyślu w przedmiocie regulacyi i zabudowania potoku Cisówki-Olszanki.

Sprawozdawca p. Gorayski czyta sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalic :

Petycję L. s. 597 Wydziału powiatowego w Przemyślu o regulację potoku Cisówki-Olszanki odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania nagłości tej regulacyi wspólnie z c. k. Rządem i przedłożenia sprawozdania Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie wniosku posła Wójcika, petycji Towarzystwa rolniczego okręgowego w Krakowie i Rady powiatowej w Krakowie o obwałowaniu lewego brzegu Wisły w powiecie Krakowskim.

Sprawozdawca p. Czez uwolniony od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalic :

Wzywa się Wydział krajowy, aby na przyszłą sesję Sejmu przedłożył projekt obwałowania Wisły i dopływów od Krakowa do granicy Państwa jako substrat do uchwalenia stosownej ustawy.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Wobec wyczerpania porządku dziennego Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta następującą interpelację do Wydziału krajowego :

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Zważywszy, że każda własność gminna podlega nadzorowi odnośnych organów autonomicznych, a naczelne miejsce w myśl § 98 ust. gm. zajmuje Wydział krajowy.

Zważywszy dalej, że obok własności gminnej istnieje osobny rodzaj własności tak zwane dobra gminne, to jest pastwiska i lasy starogromadzkie do całości, lub do pojedynczych członków gminy przywiązane.

Zważywszy, że tych pastwisk i lasów gromadzkich znajdują się w niektórych gminach znaczne obszary, a niedzie są już resztkami dawnych obszarów gromadzkich przeznaczonych do wspólnego prywatnego użytku dawnej dromady, lub części jej mieszkańców.

Zważywszy, że ustawa gminna z roku 1866 organizując gminę nie dla celów prywatnych, ale dla celów społecznych, podciągnęła wprawdzie i tę własność gromadzką pod własność gminną, ale nie naruszyła prywatnych stosunków prawnych (§. 11. ust. gm.) a przynajmniej nie naruszyła stosunków używania, bo w §. 68 ust. gm. wyraźnie zastrzegła :

że co do tego komu i w jakim rozmiarze służy udział w pożytku dobra gminnego trzymać się należy dotychczasowego niezaprzeczonego zwyczaju.

Zważywszy, że w ten sposób istota dobra gminnego, opiera się na prawie prywatnem zwyczajowem, które w różnych miejscach i okolicach może być różne.

Zważywszy, że wprawdzie spór czy pewna własność jest majątkiem gminy lub dobrem gminnym, należy do sądu, lecz spory o używanie dobra gminnego należą do kompetencji Władz autonomicznych (orzeczenie trybunału administracyjnego).

Zapytujemy przeto Wydział krajowy, czy oprócz ogólnego inwentarza w myśl §. 65 ust. gm. posiadają władze autonomiczne w ewidencji stosunki prawne używania dobra gminnego przez uprawnionych?

Czy Wysoki Wydział krajowy na podstawie dokładnej ewidencji tych stosunków może dotyczącym organom być wskazówką i kierownikiem w razie sporów?

Lwów 29. stycznia 1896.

Interpelujący
W. Szwed.

Data, Warzecha, Potoczek, Ostapczuk, Bojko, Wójcik, Okuniewski, F. Krempa, Kramarczyk, Dr. Olpiński, Żardecki, Styła, Niebyłowicz, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacja

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Dnia 12. grudnia 1895 usunął Wydział powiatowy jednogłośnie wójta z Butyn Mikołaja Muzykę, z urzędowania za różne sprawki, ale c. k. Starostwo Żółkiewskie trzyma go dotąd jeszcze na tym urzędzie.

Podpisani zapytują c. k. Komisarza rządowego:

1. Czy znanem jest Rządowi takie postępowanie c. k. Starostwa Żółkiewskiego, a jeżeli jest znanem, to na jakiej prawnej podstawie c. k. Starostwo Żółkiewskie trzyma Mikołaja Muzykę na rządowaniu?

2. Co zamierza c. k. Rząd uczynić, ażeby takie niezgodności w postępowaniu władz politycznych z autonomicznymi na przyszłość się nie powtarzały zwłaszcza przy usuwaniu jawnych nadużyć, boć wiadomo, że w takich razach niezgodne postępowanie władz strasznie bałamuci ludność i podkopuje u niej wszelkie zaufanie do powagi władz i poszanowania ustaw.

Lwów, 30. stycznia 1896.

Interpelujący:
Dymirt Ostapczuk.

W. Szwed, F. Krempa, Styła, Okuniewski, Bojko, Wójcik, Kramarczyk, Warzecha, Data, Potoczek, Zajączkowski, Kulczycki, Hamorak, Niebyłowicz, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. stycznia b. r. godzinę 10 przed połud.

Koniec posiedzenia o godzinie 3. m. 20. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Zdzisław Tarnowski w. r.
Stanisław Niezabitowski w. r.

